

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому 1 місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 12 (847)

Субота, 24 березня 1956 р.

Ціна 20 коп.

Завдання комсомольської організації в світлі рішень XX з'їзду КПРС

XX з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу — видатна подія в житті нашої партії, радянського народу, міжнародного комуністичного і робітничого руху. Історичне значення XX з'їзду, прийнятих ним рішень величезне. З'їзд накреслив програму дальшої боротьби за побудову комуністичного суспільства в нашій країні, за зміцнення миру у всьому світі, за торжество великих ідей марксизму-ленінізму.

З'їзд партії поставив перед радянським народом величезні завдання по здійсненню шостого п'ятирічного плану розвитку народного господарства СРСР. Великі перспективи розкрив XX з'їзд КПРС і перед нашою молоддю, перед комсомолом.

В звітній доповіді Центрального Комітету партії товариш М. С. Хрущов дав високу оцінку діяльності комсомолу, заклав радянськості молоді до нових великих і почесних справ. Цю високу оцінку 18-мільйонний комсомол сприйняв з почуттям великої гордості і натхнення.

Рішення XX з'їзду КПРС ставлять нові ще більш серйозні вимоги і перед вузівськими комсомольськими організаціями, постійний обов'язок яких — подавати всемірну допомогу партійним організаціям у справі підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Виходячи з цих вимог, поставлених партією, комсомольська організація університету буде внаслідок учбово-виховну і культурно-масову роботу серед молоді. З цією метою в комсомольських групах систематично проводяться збори, комсомольсько-молодіжні години, проходять обговорення нових книг і спектаклів, що виховують у студентів любов до майбутньої професії, свідоме ставлення до навчання і трудової дисципліни.

Однак в проведенні цієї роботи мають місце серйозні недоліки. Так, наприклад, ще мало проводиться у нас екскурсій на заводи міста, мало проводяться зустрічей з новаторами виробництва, залученнями вчителів Харкова, майже немає лекцій, які б знайомили студентів з найновішими досягненнями науки і техніки, що для майбутніх викладачів середньої школи в зв'язку з політехнізацією навчального процесу край необхідно.

Крім того, лекції і доповіді, які влаштовуються для молоді, часто читаються сухо, скучно, у відірвані від життя. Комсомольські організації факультетів все ще неспішно виступають проти аморальних поступків окремих студентів. Ви-

ховна робота в наших групах повинна невинно покращуватися та урізноманітнюватися.

В зв'язку з педагогізацією університетів перед комсомольською організацією стоять важливі і актуальні завдання в справі більш активного залучення студентів до життя середньої школи. Однією з важливих форм виконання цих завдань є шефська робота в школі. У нас уже є приклади хороше поставленої шефської роботи. Так, добре і багато працюють в школі шефи — студенти історичного факультету. Вони часті гості в піонерських загонах шостої середньої школи м. Харкова, керують там гуртками, проводять з дітьми цікаві збори, бесіди, екскурсії. Однак шефською роботою, цією корисною ділянкою всієї виховної роботи, у нас займаються ще мало студентів, а деякі з тих, що нею і займаються, ставляться до справи формально, без всякого зацікавлення (як, наприклад, студенти факультету романо-германської філології, що шефствують над 105-ю школою).

Не менше значення має також широке залучення студентів до науково-дослідної роботи, яка проводиться кафедрами університету по домовленості з промисловими підприємствами. І тут є приклади, гідні наслідування. Кафедра радянської економіки, наприклад, при широкій участі студентів старших курсів проводила фотохронометражні спостереження на заводі «Серп і молот». Разом з студентами кафедра розробила типову раціональну організацію робочих місць, яка направлена на підвищення продуктивності праці і покращення використання техніки.

Взагалі прививати студентам практичні навички, максимально наближати вивчення теоретичних курсів до запитів практичного життя — велике і важливе завдання. В зв'язку з цим необхідний також перегляд тематичних планів роботи студентських наукових гуртків з метою наближення їх до практичних вимог сучасності.

Університет готується до чергової студентської наукової конференції. Обов'язок нашої комсомольської організації — всемірно сприяти проведенню її на високому рівні при активній участі всіх студентів.

Комсомольська організація повинна завжди пам'ятати: сьогоднішні студенти завтра — активні учасники перетворення в життя грандіозних накреслень партії. Їх треба виховувати достойними цих великих справ.

Сумлінно вивчати матеріали XX з'їзду

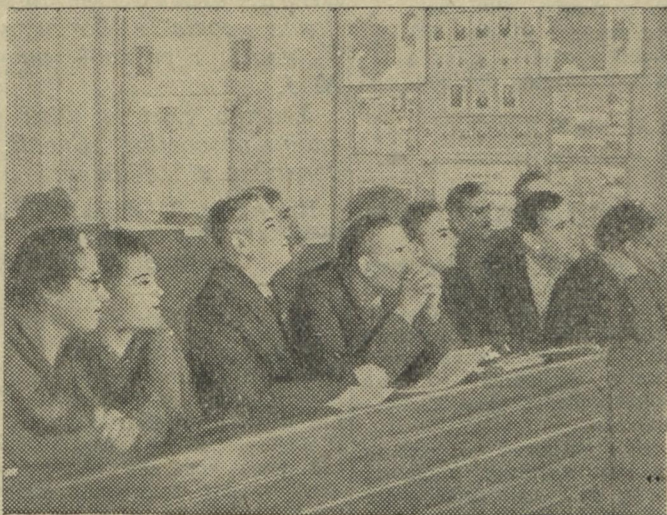
«Про сумлінне вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС» — з такою повісткою дня пройшли комсомольські збори на 2-му курсі факультету романо-германської філології.

В своїй доповіді на зборах секретар комсомольського бюро т. Стеганцова, підкресливши великі завдання, поставлені XX партійним з'їздом перед радянським народом, вказала, що не всі комсомольці зрозуміли важливість і відповідальність вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС. Інколи в підготовці до семінарів має місце школярство — вивчити «від цього до цього» матеріал, заданий до семінару.

Комсомольці курсу у своїх виступах підкреслювали необхідність глибокого вивчення з'їздовських матеріалів не тільки на лекціях і семінарах, а й на присвячених цьому добре підготовлених комсомольсько-молодіжних годинах.

Збори уважно прослухали змістовний виступ інструктора ЦК ЛКСМУ т. Штепи.

Університетський тиждень

Аспіранти першого року навчання всіх кафедр університету прослухали недавно лекцію доцента В. І. Махінки, в якій він сформулював вчення І. В. Павлова про діяльність вищої нервової системи. На фото: аспіранти сліdkують за проведенням досліду з умовними і безумовними рефlekсами тварини.

Фото О. КУЗІНА.

П'ятикурсники вивчають МАТЕРІАЛИ З'їЗДУ

Великий і серйозний інтерес проявляють п'ятикурсники філологічного факультету до вивчення матеріалів історичного XX з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. Недавно вони зібрались на першу лекцію викладачки Н. Терешенко, присвячену вивченню першого розділу звітної доповіді ЦК КПРС XX з'їзду партії. З цього часу філологи-п'ятикурсники будуть регулярно слухати лекції, обговорювати на семінарських заняттях підняті з'їздом питання та завдання, поставлені партією перед радянським народом на шосту п'ятирічку.

НАПЕРЕДОНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Наближається пора підведення підсумків студентської наукової роботи в гуртках за навчальний рік. До підсумкової конференції активно готуються студенти багатьох міст Радянського Союзу. На адресу Президії СНТ нашого університету поступають численні запрошення прийняти участь у підсумкових конференціях вузів Москви, Києва, Тарту, Ростова-на-Дону та ін.

ВУЗИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

В жовтні 1952 року в столиці Монгольської Народної Республіки — в місті Улан-Баторі відкрились двері Монгольського державного університету. Йому було присвоєно ім'я сина монгольського народу Х. Чойболсана. В той час університет мав ветеринарний, медичний і педагогічний факультети, 8 кафедр. Тут вчилось всього 95 студентів, яких навчали 13 викладачів, запрошених з Радянського Союзу.

З того часу університет набагато виріс. Зараз в його стінах працюють медичний факультет, зооветеринарний факультет, з технічним і ветеринарним відділеннями, педагогічний факультет з відділеннями монгольської мови і літератури, хімії і біології, фізики і математики, економічний факультет. Учебні заняття, наукові дослідження проводяться в добре обладнаних лабораторіях і кабінетах, аудиторіях і читальних залах. Вирросло і число студентів університету, що складає 1500 чоловік. На 32 кафедрах працює ко-

Для підвищення рівня ідейно-політичної і виховної роботи

Вчена рада університету та партійний комітет затвердили план ідейно-політичної і виховної роботи в Харківському державному університеті в зв'язку з завданням вивчення матеріалів XX з'їзду партії.

В плані зазначається, що вся ідейно-політична і виховна робота в університеті буде спрямована на глибоке вивчення і перетворення в життя історичних рішень XX з'їзду КПРС. Як основне завдання план визначає підвищення рівня партійно-організаційної і ідеологічної роботи, підвищення якості учбової і наукової роботи в університеті на рівень завдань, поставлених XX з'їздом КПРС.

В плані ідейно-виховної роботи серед професорсько-викладацького складу та наукових працівників вказано на необхідність організації глибокого вивчення документів XX з'їзду в теоретичних семінарах і гуртках. В роботі семінарів і гуртків особлива увага буде приділена новим теоретичним положенням марксистсько-ленінської теорії, висунутим в звітній доповіді ЦК КПРС і у виступах делегатів з'їзду. Значна робота буде проведена також серед студентів, які будуть вивчати історичні документи з'їзду в академічних групах, на політичних годинах, в лекторіях і т. д.

Громадсько-наукова робота поза університетом буде визначатися читанням лекцій і доповідей для трудящих на підприємствах міста і в колгоспах області, для партійного і радянського активу. Перед лекторами економічного, історичного факультетів та кафедр суспільних наук стоїть завдання розробки лекцій і доповідей з теорії і історичного досвіду КПРС, економічного вчення марксизму-ленінізму в світлі документів XX з'їзду КПРС.

СТУДЕНТСЬКИЙ РАДІОВУЗОЛ

У гуртожитку філологів по Студентській вулиці № 5/2 почав роботу студентський радіовузол. В неділю, 18 березня, мешканці гуртожитку прослухали першу передачу. По радіо виступили учасники художньої само-

діяльності філологічного факультету.

Влаштування радіовузла в гуртожитку дає можливість організувати для мешканців його цікаві передачі, радіорепортажі і т. п.

Монгольський університет

ло 150 викладачів — монголів. Багато з них мають вчені ступені і звання.

Якщо в 1942 році університет ще не мав своєї бібліотеки, то зараз в фонді університетської бібліотеки більше 200 тисяч книг. При університеті створений Зоологічний музей. Учебний корпус університету — одна з найкрасивіших споруд монгольської столиці.

Створенню і росту першого в історії монгольського народу університету братерськи допомагав Радянський Союз. Ця допомога проявлялась в найрізноманітніших формах. В Улан-Батор були послані радянські підручники для вузів, найновіше наукове обладнання. Радянські вчені і педагоги приклали багато зусиль для виховання національних наукових кадрів.

В університеті зараз працює багато молодих монголів, які одержали підготовку в радянських вузах або під керівництвом радянських вчених. Кандидатами мате-

матичних наук стали Содном і Шагдар. Рача успішно захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук. Серед монгольських вчених немало вихованців Московського університету. Закінчив МДУ ректор Монгольського університету кандидат біологічних наук Д. Цибегміт.

В 1946 році при Монгольському університеті була організована аспірантура.

І зараз радянські наукові установи і вузи подають Монгольському університету все більш широку допомогу в покращенні учбово-виховної і науково-дослідної роботи. При братерській допомозі Радянського Союзу, дякуючи піклуванням партії і уряду, Монгольський університет ім. Х. Чойболсана став справжньою кузницею висококваліфікованих кадрів спеціалістів для Монгольської Народної Республіки.

В. УЛЗІЙХУТАГІН,
студент біолого-грунтового ф-ту МДУ. «Московський університет»

НА ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

«Найважливішим завданням у галузі культурного будівництва є подальше піднесення народної освіти.

Випуск учнів з десятих класів середніх шкіл становитиме за п'ятиріччя 6 мільйонів 300 тисяч чоловік, або в 2 з лишком рази більше, ніж у п'ятій п'ятирічці.

Загальна середня освіта в нашій країні — всенародна справа. В цій великій справі головна роль належить учителю. Тепер у загальноосвітніх школах працює понад 1 мільйон 700 тисяч учителів. Професія вчителя в нашій країні — одна з найпочесніших. Учитель — це вихователь майбутніх будівників комуністичного суспільства.

(З доповіді тов. М. О. Буланіна на XX з'їзді КПРС).

Які ми зробили висновки

За місяць роботи в школі ми набули багато цінних практичних навиків в роботі з учнями, в роботі вчителя і вихователя. Практика в школі дала нам можливість перевірити і закріпити теоретичні знання, одержані в курсах педагогіки і методики викладання природознавства.

На жаль, в університеті ми прослухали тільки курс загальної методики викладання природознавства. Без сумніву, вивчення окремих методик викладання природознавчих дисциплін значно полегшило б нам підготовку до уроків природознавства, допомогло б по-збавитись деяких методичних помилок при проведенні уроків.

Даючи уроки по біології, ми змогли перевірити рівень наших теоретичних і практичних знань, одержаних в курсах спеціальних дисциплін за роки навчання в університеті. В школі ми мали також можливість познайомитись з педагогічною роботою вчителів — майстрів своєї справи і перейняти частину їх досвіду, зробивши корисні для нас практичні висновки.

Багато дало нам обговорення практичних уроків як наших, так і уроків товаришів.

Ми дуже вдячні викладачам

біології Дині Андріївні Науменко і Василю Андрійовичу Курило за їх чутливе ставлення до студентів-практикантів. Вони допомогли нам цінними практичними порадами, охоче ділилися з нами своїм багаторічним досвідом роботи в школі.

Ще один висновок допомогла зробити нам практика в школі. Виявилось, що ми недостатньо підготовлені до проведення політехнічного навчання в школі та слабо володіємо навиками виховної роботи.

Недоліком практики є також те, що вона проходить занадто мало, всього один місяць. А за цей час неможливо детально ознайомитись з роботою викладачів, особливі з їх роботою, як вихователів. Хороше було б, якби практику в школі ми починали ще на 4-му курсі.

Здається, що громадські організації факультету також повинні більше уваги приділяти питанням підготовки студентів до їх роботи в школі як вихователів підрастаючого покоління.

В. БЕЗКАРАВАЙНА,

Е. БАТЮК,

студенти 5-го курсу біологічного факультету.

Глибоко, вдумливо готувалась студентка 5 курсу біологічного факультету **Л. ВИННИЧЕНКО** до проведення уроків з ботаніки в 5 класі середньої школи № 1.

Уважно слухали діти цікаву розповідь. Спокійно, докладно відповідали.

На фото: Л. ВИННИЧЕНКО проводить урок з ботаніки.

Фото О. КУЗІНА.

В 5—9-х класах 131 середньої школи проходили практику студенти біологічного факультету. В процесі роботи з класом вони показали хороше знання фактичного матеріалу з біологічних дисциплін і непогану методичну підготовку. Переважна більшість практикантів біологів одержала відмінні оцінки практичних уроків.

Останні дні педагогічної практики показали, що студенти в результаті проведеної практики навчилися і планувати учбовий матеріал, і подавати його науково і методично вірно, і вкладатися в запланований час.

Разом з тим слід вказати і на суттєві недоліки в організації і проведенні практики. В 131-й школі ще немає достатньої матеріальної бази, і, ясно, студенти відчували труднощі при подачі нового матеріалу. Вони не могли дістати потрібних наочних посібників. Таких посібників не виявилось навіть на біологічному факультеті. Ось чому здається, що в універ-

ситеті треба створити музей наочних посібників, в якому б була зосереджена потрібна кількість посібників з усіх біологічних дисциплін в рамках учбового курсу середньої школи. Це не тільки полегшувало б практику студентів в школі, але й допомогло практикантам навчитись вірно використовувати на уроках наочні посібники.

В зв'язку з здійсненням політехнічного навчання в середній школі студенти повинні пройти практику по таких видах роботи, як проведення практичних занять в класі, в живому куточку, проведення екскурсій в музей, на сільськогосподарське підприємство. Сучасний вчитель не повинен обмежуватись проведенням практичного уроку тільки в класі.

Але 8 практичних уроків не можуть задовольнити всіх цих вимог. Треба значно збільшити кількість годин, відведених на практику студентів, а також значно збільшити увагу викладанню методики при проходженні університетського курсу.

Випускники університету підуть в переважній більшості на практичну роботу в середню школу.

В. КУРИЛО,
вчитель біології
середньої школи № 131.

КАФЕДРА ОБГОВОРЮЄ ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

20 березня на філологічному факультеті відбулось засідання кафедри історії російської літератури, на якому обговорювались підсумки педагогічної практики студентів четвертого курсу російського відділення. Зі звітами виступили керівники підпрактики—викладачі факультету тт. Зельдович, Черняков, Кнейчер та ін. Вони вказали на позитивні сторони педагогічної практики студентів у цьому році та викрили недоліки.

Т. НІКОЛОВ,
директор середньої
школи № 131.

Ви будете не тільки вчити, а й виховувати

Студенти повинні пам'ятати, що вони не тільки вчитимуть, а й виховуватимуть. Проте, під час практики виховній роботі студентів серед учнів було приділено дуже мало уваги. Практиканти недостатньо вивчили склад учнів в класах, де давали уроки. Ось чому вони стикалися з труднощами в таких питаннях, як уміння активізувати клас, правильно реагувати на порушення дисципліни, в умінні втягнути в роботу неувважених учнів і т. п.

Звичайно, за короткий час — один місяць — студенти не могли ознайомитись в повній мірі з усією складною учбово-виховною роботою школи, класу, учнівських і комсомольських організацій.

Все це наводить на думку, що випускники університету повинні практикуватися в школі не один місяць, а півроку або щонайменше чверть учбового року. Тільки це дасть можливість практиканту повністю охопити, проникнути в глибини учбово-виховної роботи середньої школи.

В. КУРИЛО,
вчитель біології
середньої школи № 131.

Уроки практики

Я проходила педагогічну практику в 131-й середній школі. Закріпили мене за 9 «а» класом. Клас, як одностайно говорять викладачі школи, «важкий». Дисципліна слабенька, знання теж.

Але мені здається, що практика саме в «важкому» класі може дати більше і справді дала мені більше, ніж у класі зразковому.

Перш за все в такому класі чіткіше вимальовуються ті розділи учбового матеріалу, які, звичайно, викликають утруднення в засвоєнні їх школярами. Саме тому ці теми вимагають від практиканта більш ретельної підготовки, пошуків найбільш простих, чітких і дохідливих слів при їх поясненні.

Я проводила підряд два уроки з алгебри на тему: «Дії над логарифмами з від'ємними характеристиками».

На другому уроці виявилось зовсім неждано для мене, що матеріал минулого уроку учні зрозуміли погано. Я наскоро повторила основне з минулого і перейшла до пояснення нового матеріалу. Результат виявився зовсім поганим: до нетвердо засвоєного старого

матеріалу прибавився ще незрозумілий новий. І мені стало ясно, що не треба було жаліти часу на пояснення незрозумілого. Адже в математиці все знаходиться в тісному зв'язку, і наступні знання залежать від знань попередніх.

В процесі педагогічної практики я з усією ясністю зрозуміла, наскільки важливо зацікавити і захопити учнів своїм предметом. Був у мене на уроці такий випадок. В той час, коли я опитувала учнів, один з кращих учнів класу займався вивченням англійської мови. Я помітила це і зауваження йому навмисне не зробила. Я вирішила, що під час опитування треба зайняти справи весь клас. І коли на дошці стали розв'язувати цікаві задачі, англійська мова була зразу викладена на бік.

Коли класу цікаво і зрозуміло все, що робиться на уроці, багато покращується дисципліна, припиняються сторонні розмови, всі займаються потрібними справами.

Н. УШАКОВА,
студентка 4-го курсу
фізико-математичного факультету.

Почались семінарські заняття по матеріалах XX з'їзду КПРС

На всіх факультетах і курсах почалось вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС. Велику увагу і цікавість до вивчення цих матеріалів виявляють студенти других курсів фізико-математичного і економічного факультетів.

Хороше проходять семінарські заняття. Так, на семінарських заняттях добре підготовленими прийшли всі студенти — другокурсники економічного факультету. Їх відповіді на питання про міжнародне становище Радянського Союзу свідчили про те, що студенти не тільки глибоко вивчили звітну доповідь ЦК КПРС XX з'їзду партії, але й засвоїли основні положення виступів делегатів з'їзду та глибоко обізнані з матеріалами газет, журналів.

Хороше відповідали на семінарі тт. Лесніченко, Андрієнко, Корольова, Дворнікова, Брехунець, Галуза, Шкуратова та інші.

Ю. БАДІЯН, доцент,
кандидат історичних наук

До підсумків підпрактики студентів-математиків

Студенти 4-го курсу фізмату вперше пробували сили в роботі з класом. Можна сказати, що перші свої уроки, першу практику в школі вони закінчили з успіхом.

З великим інтересом і бажанням знайомились практиканти з школою, з її роботою. Багато з них швидко включились в життя класів, змогли зразу ж допомагати класним керівникам.

Але ось закінчився підготовчий період, взяті теми уроків. Не пройшло, звичайно, без хвилювань, зв'язаних з першою в житті підготовкою до уроку.

Як краще опитати учнів, як правильніше і доступніше сформулювати і пояснити теорему, як виявити, чи зрозуміло всім учням те, про що розповідає вчитель? Продумувались всі деталі учбового матеріалу, розроблявся весь, до дрібниць хід уроку. Ще і ще раз вислухували студенти поради досвідченого вчителя, вказівки методиста.

В ході підготовки до перших уроків можна було бачити, що практиканти все враховують, розуміючи, що в почесній справі навчання і виховання учнів дрібниць немає. І це радувало нас, вчителів. Радувало нас і те, що студенти виявляли хороше знання

фактичного матеріалу. Вільно давали вони відповіді на питання, легко розв'язували з учнями задачі.

Ми не можемо назвати жодного випадку, коли б урок був проведений дуже погано. Товариська критика в процесі обговорення уроків, допомога досвідчених вчителів і керівників практики допомагали оволодіти складною і захоплюючою майстерністю вчителя.

В процесі педагогічної практики студенти вчилися не тільки розповідати, а й встановлювати, як кажуть, контакт з класом, вчилися розуміти клас і володіти ним, набували уміння спостерігати і мобілізувати увагу дітей, вчилися володіти своїми жестами, мовою і всією поведінкою. Зараз можна сказати, що практиканти багато чому навчилися, підготували себе до майбутньої роботи в школі.

Але треба зазначити, що деякі практиканти мало приділили уваги роботі керівника класу і позакласній роботі. Недооцінка цих ділянок педагогічної практики була, здається, головним недоліком в її проведенні. Адже надзвичайно важливо уміти організувати дітей, керувати комсомольською і піонерською організаціями класу.

— Ви справжня вчителька, — похвалила її на розборі уроку груповий методист Л. Ф. БУЗНІК.

На фото: методист Л. Ф. Бузнік (в центрі) проводить розбір практичного уроку, проведеного Мініною (на фото 3-я ліворуч).

Фото О. КУЗІНА.

Хороше провела черговий урок російської мови у 5-му класі студентка 4-го курсу філологічного факультету **К. МІНІНА**.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

Стор. 2. 24 березня 1956 р.

НАРИС ПРО ДРУЖБУ

Дружба цих двох юнаків бере свій початок, мабуть, з часу їх першої зустрічі. Було це на першому курсі. Під час однієї з перерв декан економічного факультету викликав до себе старосту групи Ваню Голишева і представив йому юнака з відкритим привітним обличчям.

— Знайомтесь. Це товариш Боднарюк, приїхав з Румунії і буде вчитися разом з вами.

Хлопці міцно потисли руки, схвилювано поглянули один на одного...

А на перервах співорушники тісним кільцем оточували Ваню Боднарюка. Їх цікавило все: і де навчався Ваня, і хто його батьки, і як прибув до Харкова.

З того дня минуло майже чотири роки. Багато подій відбулось за цей час в житті факультету, курсу, в житті кожного студента. Роки спільного навчання ще більш зблизили і здружили хлопців.

А у двох товаришів, І. Боднарюка та І. Голишева було не тільки спільне ім'я. Вони були близькими і за своїми виховани-

ми в чесній трудовій сім'ї характерами. Для обох головне — любов до праці, для обох характерна наполегливість в роботі, в досягненні своєї мети. Разом готуються вони до занять, разом працюють в сесію, разом і на практиці були. І ця дружба допомогла обом. Ваня Боднарюк порівняно швидко і легко опанував російською мовою. Багато цікавого про народну Румунію, про її народ, про життя її молоді розповів він друзі.

На все життя запам'ятав І. Боднарюк теплий прийом, радість, з якою його, як дорогого гостя вітали батьки Вані Голишева під час зимових канікул в селі Новоселівці. А одного вечора їх запросили до школи, в якій колись навчався Ваня, на зустріч з учнями.

Звістка про те, що в школі виступить товариш з Румунської Народної Республіки, миттю облетіла всі класи. Зібрались сотні учнів, які затамувавши подих вслухувались в кожне слово Вані Боднарюка, що розповідав про життя школярів у Румунії. Зустріч перетворилась в святковий вечір. На закінчення Ваня дав учням адресу своєї школи в Румунії і допоміг їм влаштувати обмін листами з румунськими учнями. Так поширилась дружба двох юнаків на цілий шкільний колектив.

А зовсім недавно, вже цього року, Боднарюку довелося побувати в Бухаресті, де він проходив виробничу практику на одному з машинобудівних підприємств. Сюди він прийшов вже маючи певний досвід практичної роботи і ґрунтовні теоретичні знання. І трапилась несподіванка: Ваню прийняли за радянського юнака і навіть приставили до нього перекладача. Як же всі здивувались, коли з'ясувалось, що Боднарюк — румунський підданий.

А у вільний від роботи час практикант розповідав робітникам про Радянський Союз, про його

промисловість, про Харків, де він навчається і що його полюбив, як рідне місто.

...В невеличкій кімнаті гуртожитку вони живуть удвох. Але рідко коли залишаються на самоті. У них завжди хтось гостює. Приходять румунські студенти, друзі з інших груп і факультетів. І кожного господарі привітно зустрічають.

Дружба, що виросла й зміцніла на основі спільної праці, спільних труднощів, переживань, радощів і мрій міцна, як граніт.

Майже рік залишилося хлопцям навчатися в рідному університеті. І зовсім скоро, наступною весною, роз'їдуться вони за призначеннями. Один поїде до Румунії, де в мальовничих Карпатах над бистрою Тиссою розташувалось його рідне село, де його з нетерпінням чекають підприємства народної Румунії. Другий працюватиме в радянській Батьківщині.

Та де б вони не були, їх усюди зігріватиме велике почуття справжньої, щирої дружби.

І. НЕБАБА.

МРІЯ ЗБУЛАСЬ

Я дуже хотіла навчатися в Радянському Союзі, і ось зараз моя мрія і моє бажання здійснились. Уряд Румунської Народної Республіки послав мене вчитися в Харківський університет.

Нас, студентів з країн народної демократії, надзвичайно цікавить не тільки радянська наука, а й життя радянського народу. Молодь Румунії проявляє до них великий інтерес. Так, за моєю допомогою студенти Бухарестського університету зав'язали переписку з студентами мого теперішнього курсу. Переписка ця проходить надзвичайно активно. Це ще один вияв великої дружби між радянськими і румунськими народами, дружби, що міцніє з кожним роком.

Навчаючись в радянському університеті, я ще раз звертаюся з словами подяки і до нашого уряду і до уряду Радянського Союзу за те, що маю можливість оволодіти наукою, стати високоосвіченою спеціалісткою.

Я. БОДНАРЮК,
студентка 3-го курсу
філологічного факультету.

ДРУЖБА МІЦНІЄ

В народній Польщі для молоді зараз відкриті всі дороги до знань, до науки. З кожним роком збільшується число вищих учбових закладів. Зростає кількість студентів, що досягла зараз більше 140 тисяч.

Студентська молодь Польщі має всі можливості для виявлення своїх здібностей в будь-якому обраному нею напрямку. Громадяни народної Польщі мають також можливість навчатися у вузах Радянського Союзу і в країнах народної демократії.

Мені також випало щастя навчатися в радянському університеті, і ми, студенти з країн народної демократії, не тільки знайомимось з досягненнями радянської науки, а й вивчаємо життя радянських людей.

Наше навчання в радянських вузах зміцнює дружні відносини між молоддю Польщі і молоддю Радянського Союзу.

Є. СТАСЮК,
студент 2-го курсу
хімічного факультету.

П'ять років тому Мар'ян Кухарський, громадянин Польської Народної Республіки, став студентом хімічного факультету Харківського державного університету.

Швидко пройшли студентські роки. Зараз Мар'ян — студент 5-го курсу. Через кілька місяців він захистить диплом і поїде до себе на батьківщину, щоб внести свій вклад в справу будівництва нової Польщі.

На фото: М. Кухарський працює над дипломною роботою.

Фото О. КУЗІНА.

НАРАДА ГУРТКІВЦІВ ГЕОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Недавно відбулось об'єднане засідання всіх наукових гуртків геологічного факультету, присвячене питанням покращення роботи студентського наукового товариства факультету.

На геологічному факультеті працює 5 студентських гуртків: геологічний, петрографічний, палеонтологічний, гідрогеологічний і мінералогічний. Склад їх різномірний, в одному гуртку працюють і дипломники і студенти молодших курсів. Ясно, що не завжди виступи старшокурсників зрозумілі студенту першого курсу. Це створює таке становище, що гуртки відвідують в основному студенти 4, 5-го, рідко 3-го курсу.

Щоб уникнути такого становища, нарада гуртківців і викладачів факультету вирішила, наприклад, геологічний гурток розподілити на два — для старшокурсників і для студентів першого та

другого курсів. В останньому робота буде мати в більшості реферативний характер.

Нарада перетворилась в широке обговорення актуальних проблем студентської наукової роботи. З доповідями виступили викладач К. С. Усенко та студент-гуртківець Шуменко. В обговоренні доповідей прийняли участь декан факультету доцент П. Г. Білик, завідувач кафедри гідрогеології Г. М. Захарченко, доценти Ю. Д. Соболев, Д. П. Назаренко, М. Д. Решетняк, студенти Міщенко, Чупіс, Штовфан та інші.

Значне місце у виступах зайняло питання про необхідність тісного зв'язку гурткової роботи з польовою практикою.

Г. ШАБЕР, студент 2-го курсу
геологічного факультету.

Врахувати недоробки минулого

Недавно в університеті відбулась нарада комсомольсько-профспілкового активу, присвячена питанням боротьби за підвищення успішності в навчанні студентів. З доповіддю на нараді виступив проректор по учбовій частині доцент В. І. Махінко.

В своїй доповіді т. Махінко підвів підсумки зимової екзаменаційної сесії. Він сказав, що під час минулої сесії краще становище було з якою на екзаменах, проте успішність проти минулого учбового року упала з 94,8% до 94,1%. Зменшилось також число відмінних оцінок (було 44, а тепер 40%).

Як вказав у своїй доповіді т. Махінко, однією з найважливіших причин зниження рівня успішності є ще недостатня робота громадських організацій. «Кому як не комсомольцям, як не самим студентам боротися проти ледарів, кому, як не студентам групи допомогти відстаючим та боротися проти порушників трудової дисципліни?» — сказав т. Махінко.

В обговоренні доповіді взяло участь коло 10 студентів-активістів, представників більшості факультетів.

Секретар комсомольського бюро біологічного факультету т. Беляев сказав, що на факультеті мало уваги приділялось діловим зборам, на яких би студенти серйозно поговорили про навчання, принципіально покритикували товаришів, які слабо навчаються. Представник фізико-математичного факультету т. Казанський у своєму виступі сказав, що студентів фізмату явно не задовольняє занадто вже малий читальний зал та короткий час

його роботи на протязі дня. Крім того, фізмат, як сказав т. Казанський, слабо забезпечений підручниками, особливо другий курс (наприклад, всього два підручники з електротехніки на весь факультет).

На слабу боротьбу з порушниками трудової дисципліни на геологічному факультеті вказав т. Єрьомін. Тільки за лютий місяць на факультеті пропущено 3600 годин. Треба, сказав т. Єрьомін, не панькатися з порушниками дисципліни, а суворо засуджувати їх.

На питаннях педагогічної практики зупинилась у своєму виступі т. Ладур (філологічний факультет). Вона сказала, що в цьому році практика у філологів пройшла набагато краще. Жаль тільки, що через розпорошеність практичних уроків по двох змінах залишалось мало часу для позакласної роботи з учнями.

Представник факультету романо-германської філології т. Медведєв вказав на необхідність викладання перекладу не на четвертому курсі, а раніше — на третьому. Це більше дасть студентам в оволодінні навичками перекладницької роботи. Він зазначив також, що на факультеті ще мало випускають іноземних газет, читання яких для студентів необхідне.

Нарада комсомольсько-профспілкового активу пройшла по-діловому і безпечно принесла користь справі покращення учбової роботи на факультетах та боротьби за підвищення рівня трудової дисципліни серед студентів.

І. ШИРОКОРАД.

Потрібна спортивна фотогазета

Хорошу ініціативу виявила кафедра фізвиховання і спорту, відкривши фотовітрину, на якій показані кращі спортивні досягнення радянських спортсменів. Треба сказати, що ця фотовітрина могла б бути значно повніша. І взагалі добре було б влаштувати щотижневую спортивну фотогазету, яка не тільки б висвітлювала досягнення спортсменів радянської і зарубіжних країн, але й значну увагу приділяла життю і досягненням наших університетських спортсменів.

СКАЗКА

Вот, бывает, иногда
приснится:
По весенней авиатропе
Я лечу куда-то
на Жар-птице.
Ни плацкарты нету,
ни купе.
А Жар-птица мчит
без остановки,
Как экспресс несется,
с ветерком,
Даже жаль, что нету
третьей полки,
Неурядицы с проводником.
Над поляной кружится
Жар-птица,
На деревьях —
отблески огня.
На опушке леса
Царь-девица
Ласково приветствует
меня.
Я девице в пояс
поклонился
До густых, сплетающихся
трав.
Но в глаза ей заглянув,
смутился:

Где-то эти я глаза
видал...
И подняв огромные
ресницы,
Будто сразу за сердце
взяла,
Очень современно
Царь-девица
Вежливо мне руку
подала.
От смущенья я зарился
краской,
Но не в силах отвести
глаза,
Я совсем не так,
как нужно в сказке,
Что-то о глазах ее сказал.
И роса вечерняя ложится
На деревья, камни
и траву...
Где- когда я видел
Царь-девицу?
Очевидно, где-то наяву.
А. ЖИТНИЦКИЙ.

Самостійна робота студента над англійською мовою

Нова учбова програма з іноземних мов для неможливих вузів передбачає більш широкий об'єм знань і навиків у володінні іноземними мовами студентами вищої школи. Кількість учбових годин за новими програмами залишається майже без змін. Отже, значно більше часу і уваги відводиться на самостійну роботу студента над вивченням мови. Ось чому від правильно організованої самостійної роботи студента в значній мірі залежить його успішність з іноземної мови.

Робота над загальним курсом іноземної мови здійснюється на першому і другому курсах і складається в основному з вивчення теорії, набуття запасу слів і вироблення навиків перекладу, при чому це останнє є кінцевою метою вивчення іноземної мови на неможливих факультетах. Вивчення теорії вимагає головним чином засвоєння граматичних правил шляхом виконання відповідних вправ.

При цьому необхідні співставлення з граматичними конструкціями рідної мови з метою встановлення взаємодіючості. Такий принцип засвоєння теорії створює міцні навички граматично вірного перекладу.

ЛЕКСИКА

На практиці студенти не завжди користуються найбільш раціональними прийомами набування словникового запасу. Наприклад, ведення словничка. Інколи його ведуть в алфавітному порядку, перетворюючи в свій довідник, замість користування друкованим англо-російським словником.

Цим гальмується набування навичок роботи з словником, що на неможливих факультетах є явищем негативним. Крім того, при розробленні нового заданого тексту студент витрачає зайвий час на розшукування записаних в алфавітному порядку, але ще не твердо заучених нових слів. Ось чому треба надавати перевагу запису незнайомих слів в словничок у порядку зустрічі їх в розроблюваному тексті.

При записі слів в словничок корисно відзначати, якою частиною мови є слово, взяте з тексту; іменники треба записувати в однині, прикметники і прислівники в звичайному ступені, а дієслова — в інфінітиві. По ходу вивчення грамматики треба виписувати для неправильних дієслів їх основні форми.

Якщо в підручнику є поурочний словник, то студент в переважній більшості виписує незнайомі слова зразу на весь текст уроку, тобто фактично переписує їх у свій словничок. В результаті — частина слів залишається спочатку без зв'язку з заданим для проробки уривком тексту. При дальшій проробці тексту студент вже не виписує незнайомі слова, а тільки розшукує раніш переписані ним в словничок або, як це часто буває, користується прямо поурочним словником підручника.

Практика показала, що таке становище приводить до слабого запам'ятовування слів. Ось чому раціонально проводити запис незнайомих слів в словничок по мірі зустрічі їх в тексті, а не зразу на весь текст і не підряд з поурочного словника в підручнику.

Слід також зазначити, що для оволодіння вірною вимовою не можна заучувати слова «про себе», а обов'язково вголос. Це також стосується і до читання тексту. Ці вказівки, відомі студенту ще з середньої школи, не завжди виконуються, що приводить до «розхитування» вимови.

Інколи студент, починаючи з 3-4 семестрів, вважає вже зайвим супроводження транскрипцією ті незнайомі слова, що важко вимовляються або відступають від раніш вивчених правил читання. Слід пам'ятати, що транскрипція — друг і помічник студента в укріпленні вірної вимови.

Інколи студент, починаючи з 3-4 семестрів, вважає вже зайвим супроводження транскрипцією ті незнайомі слова, що важко вимовляються або відступають від раніш вивчених правил читання. Слід пам'ятати, що транскрипція — друг і помічник студента в укріпленні вірної вимови.

НАБУВАННЯ ЗАПАСУ СЛІВ

Виписані в словничок незнайомі слова до заданого тексту корисно спочатку прочитати кілька разів. Потім, закрити їх значення на рідній мові, треба поспробувати, читаючи слова по-англійськи, згадати їх значення.

Коли цього досягнуто, треба, навпаки, закрити запис слів на англійській мові і згадати звучання цих слів, дивлячись на їх значення. Потім, звичайно, знову прочитати всі слова і їх значення. Інколи в тексті зустрічається так багато незнайомих слів, що їх трудно всі запам'ятати. В таких випадках запам'ятовують частину слів. Це відомо студентам старших курсів, коли вони роблять переклади великих текстів і особливо текстів з спеціальності.

Практика показала, що при хорошому знанні граматики іноземних мов і достатньому запасі слів студенту необхідно знати в кожному реченні тексту так звані провідні слова, тобто слова, потрібні для розуміння всього речення. Це допомагає студенту знаходити значення інших слів, що мають другорядне значення в перекладі.

Однак на молодших курсах, де додому задають невеликі уривки тексту, студенту необхідно ретельно

но засвоювати всі незнайомі слова, що зустрічаються в тексті.

САМОСТІЙНА РОБОТА НАД ПЕРЕКЛАДОМ

Головним в лексичі на неможливих факультетах є переклад. Для успішного перекладу студент повинен добре володіти граматику рідної мови, бути «начитаним», добре знати граматику іноземної мови. Вірність перекладу залежить від знань граматики, тоді як літературність його залежить від умінь студента широко користуватися художніми багатствами лексики рідної мови. Останній вид лексичного матеріалу для перекладу — це загальнотехнічні тексти і література з спеціальності. Тут у студента виникає два завдання. Перше — знайомство з технічним питанням, що викладається в тексті. Друге — вміння при збереженні технічної точності викласти її хорошою літературною мовою, що прийнята в технічній літературі на рідній мові.

Робота над перекладом починається з виписування незнайомих слів, при чому слова, що важко вимовляються треба супроводжувати транскрипцією. Якщо текст з спеціальної літератури великий, то виписування слів краще робити по частинах, а не зразу на весь текст, бо в останньому випадку часто буває важко підібрати вірне, відповідне до цього речення значення слова. Корисно виписувати два значення слова — основне і другорядне, що підходять для цього перекладу. Відшліфувавши по частинах весь текст, треба зробити письмовий переклад його.

Треба відзначити, що головною умовою на всіх етапах вивчення іноземної мови є акуратна, систематична робота. Тільки при додержанні цієї умови студент впевнено підходить до здачі заліків і екзаменів. Адже йому залишається тільки повторити пройдений матеріал.

На XX з'їзді КПРС товариш М. С. Хрущов відзначив необхідність догнати і перегнати технічно найбільш розвинуті капіталістичні країни. Ми повинні і можемо зробити це в найкоротші строки. Важливою умовою тут є оволодіння радянськими спеціалістами іноземними мовами. Якщо у спеціаліста виникає потреба зробити переклад технічної статті, що його цікавить, то це можливе тільки при умові, якщо він в достатній мірі володіє потрібною іноземною мовою.

М. ПИЛИПЕЙКО,
викладач англійської мови.

Студенти нашого університету погано відвідують лекції відкритого університетського лекторію.

— Підемо?
— Та що ти! Нам же цього не складати.
Мал. А. ВОЛОВИКА.

Прививати любов до праці, до майбутньої професії

Прочитав я в нашій газеті статтю кандидата філологічних наук М. Кенігсберг «Ставлення до праці — показник культури» і повністю з нею згоден. Адже дійсно, чесне, добросовісне ставлення до дорученої справи чи не найяскравіший показник ступеня культури радянської людини.

Ми майбутні вихователі молоді, юнацтва. І головне, що ми повинні їм дати, — це любов до праці, бажання і вміння трудитися, прищеплювати пошану до людей праці.

Але ось у нас, на першому курсі історичного факультету, дехто не вміє і не любить трудитися. Всі пам'ятають, як «працювала» в колгоспі студентка Стороженко, всі знають про її легковажне ставлення і до своєї основної праці — навчання. Як зможе вона або схожі на неї студенти і студентки виховувати дітей? Адже для них питання останньої моди набагато важливіші, ніж вивчення останніх досягнень науки.

Недалеко від них відійшли і студенти Мосенцева, що вже зараз, на першому курсі, висловлює свою нелюбов до професії педагога і мріє про тихі і спокійні містечко де-небудь в музеї, Фомін, який, бачите, не володіє талантом педагога. Для чого прийшли вони в університет? Сумнівно, чи зможуть вони й самі відповісти на це запитання.

Мені здається, що основна вина за таке ставлення деяких студентів до праці, до навчання лягає на факультетську комсомольську організацію, на комсомольців нашого курсу. Чому не проводяться в нас комсо-

ОБГОВОРЮЄМО СТАТТЮ
ПРО КУЛЬТУРУ ДІЙСНУ І МНИМУ.

мольські збори, присвячені цікавому і важкому труду вчителя; чому не організувати зустріч першокурсників з студентами IV і V курсів, що вже пройшли педагогічну практику; чому взагалі питання про ставлення до праці не стало актуальною темою комсомольсько-молодіжних годин?

Нам, майбутнім історикам, безумовно доведеться провадити велику громадську роботу. Ми повинні вміти і прочитати лекцію, і організувати роботу гуртка по вивченню історії, і допомогти випустити цікаву стінну газету. Комсомольська організація мало допомагає в підготовці нас до цієї роботи.

Є в нас студенти Михалева, Савченко, Домрачов, які взагалі не приймають участі в громадській роботі.

Для радянського спеціаліста культура визначається не тільки вивченими главами підручників, не тільки хорошими знаннями, наприклад, історії. Якби було так, то це б і була та сама мнима культура, яку засуджують у своїх виступах з приводу статті Ю. Жамойдо в «Сталінських кадрах» і викладачі і студенти. Дійсна ж культура визначається вмінням і бажанням застосувати ці знання на практиці, сприяти своїми знаннями, своєю працею культурному росту оточуючих.

Історичний факультет повинні закінчувати люди, що вміють і люблять працювати, культурні і грамотні громадські діячі. У вихованні таких людей, мені здається, повинна бачити своє основне завдання і мету наша комсомольська організація.

В. РИБАЛКО.

НОВИНИ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Економічний спосіб добування солі

За повідомленням румунської газети «Ромінія лібера» за 26 січня ц. р., румунські інженери розробили спосіб добування солі через свердловину. Воду під тиском нагнічують через свердловину в глибину соляного масиву, і вона повертається у вигляді розчину, який потім направляється по трубопроводах на завод. Одна свердловина щодня дає близько 500 тонн насиченого розчину, що містить 130 тонн солі. Керує роботою свердловини один оператор, який стежить за контрольно-вимірювальними приладами. Продуктивність праці при такому способі добування солі збільшується в десять разів, а собівартість її добування знижується на 75 процентів.

Застосування телебачення для підводних робіт

У Франції випущена спеціальна телевізійна установка, призначена для дослідження стану підводної частини портів, споруд, спостережень за будівництвом і експлуатацією дамб, підводної частини мостів, набережних, шлюзів, гребель, насипів. Подібна установка може також знайти застосування при спорудженні і експлуатації гідроелектричних станцій, при огляді турбін, решіток трубопроводів.

Водолази, фото- і кінозйомки не можуть дати повної картини того, що робиться на морському дні. Завдяки ж згаданій установці можна, перебуваючи на борту корабля, вести спостереження за тим, що відбувається на морській глибині. Це розширює можливості всякого роду океанографічних та біологічних досліджень.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

Як повідомив редакцію газети голова профкому т. І. Бабенко, критика в адресу профкому, висловлена в статті т. Шуменка «Дорожити репутацією університету», визнана справедливою. Профком університету влаштує на наступних

канікулах організовані екскурсії студентів нашого університету в вузи Москви, Ленінграда і Києва.

Редактор Г. ПОПОВ.

Наближається день огляду

Наближається день огляду самодіяльності. З чим ми, студенти радіофізичного факультету, підходимо до нього?

На нашому факультеті, як і на інших, є багато студентів, які можуть добре продекламувати, виконати народний танок, проспівати пісню. Студенти нашого факультету особливо активно беруть участь у факультетському хорі. Він у нас численний і керівник хороший, докладає багато зусиль для роботи з нами. Але дехто не боліє за свій факультет, не ходить на заняття гуртка, хоч міг би принести користь загальній справі.

Особливим успіхом користується на факультеті струнний оркестр в складі Волянського Лісневського, Галата і ін. При активній підготовці він, мабуть, займе не останнє місце на огляді.

Є у нас і хороші декламатори, як Руденко, Дмитрієв, на яких ми покладаємо немало надій.

Але ще й досі не почав працювати хореографічний гурток. Зовсім немає драмгуртка.

Треба зауважити, що активну участь у самодіяльності беруть молодші курси. Студенти ж четвертого курсу мало приділяють уваги гурткам художньої самодіяльності. І не талантів їм не вистачає, а вогики, активності. Треба, щоб комсомольські бюро старших курсів подумали про це.

Якщо студенти всього факультету з запалом візьмуться за справу підготовки до огляду, наш факультет буде мати хороші результати.

Ж. ГОРБАЧ,
студентка 4-го курсу.